Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Ders 24 – Hamburg Gazetesi

Baykuş Eulalia, muhabirlerin dikkatini doğru yöne çeker. Philipp ve Paula olayın içinde Hamburg Gazetesi'ndeki meslektaşlarının parmağı olduğunu ortaya çıkarırlar. Philipp'in kullandığı bir kelime Paula'yı öfkelendirir.

Paula, Philipp ve Eulalia Hamburg Gazetesi'nin limanda köpek balığı hikayesini tirajını arttırmak için sahnelediğini ortaya çıkarırlar. Ardından Philipp ve Paula arasında bir kelimenin kullanımıyla ilgili bir tartışma yaşanır. Philipp Paula'yı yumuşatmak için onu Willkomm-Höft'e davet eder.

Philipp kelimelerini daha dikkatli seçseydi, Paula ona kızmazdı. Fiil öneklerinde de bazen küçük nüanslar önemli. Bazı **önek**ler fiilin anlamını değiştiriyor. **Çekimli fiiler**de önekin fiilden ayrı kullanılmasına da dikkat edilmeli.

Manuskript der Folge 24

Sunucu
Radyo D, Radyo Dil Kursunun 24. bölümüne hoş geldiniz. Muhabirlerimiz Paula ve Philipp, Hamburg limanındaki köpekbalığı zannedilen şeyin aslında yalnızca sırtına köpekbalığı yüzgeci takmış bir dalgıç olduğunu anlamışlardı.Hatırlıyor musunuz?

Philipp
Der Taucher hat eine Hai ..., eine Haiflosse.

Sunucu
Eulalia, kuşbakışı açısı ile ilginç bir şey görmüştür. Paula ve Philipp'i tekrar kayıp sörfçü hakkında bir adama soru sordukları sörf ve dalış okuluna doğru yönlendirir. Adam onlara bilgi verme konusunda pek dostça davranmamıştır - ancak bunun bir nedeni vardır. Acaba ne? Bunu ilk sahnede bulacaksınız.

Paula
Hallo, liebe Hörerinnen und Hörer.

Philipp
Willkommen ...

Paula
... bei Radio D.

Philipp
Radio D ...

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Paula
... die Reportage.

Sunucu
Dalış okulunda neyin kutlandığını dinleyin.

Szene 1: Feier in der Tauchschule

Eulalia
Da sind sie alle:
die Chefin der Hamburger Zeitung ...

Philipp
... der Taucher ...

Paula
... der Mann ...

Frau von der Hamburger Zeitung
Ruhe bitte, Ruhe!
Also, herzlichen Glückwunsch.
Das hast du gut gemacht, mein Hai.

Alle haben die Hamburger Zeitung gekauft, alle –
das war eine Riesenauflage, bravo!

Also, Prost!

Taucher
Prost!

Sunucu
Orada gerçekten de bu düzmece olayı kutlanmaktadır. Dalgıç, dalış okulundaki adam ve Hamburger Zeitung'un patronu olan kadın, hep birlikte bu köpekbalığı öyküsünü tertiplemişler. Gazete patronu olan kadın ilk önce dalgıcı kutlar.

Frau von der Hamburger Zeitung
Also, herzlichen Glückwunsch.

Sunucu
İşini iyi yaptığı için dalgıcı övmektedir.

Frau von der Hamburger Zeitung
Das hast du gut gemacht, mein Hai.

Sunucu
Gazetenin patronu olan kadın, **herkes** Hamburger Zeitung'u satın aldığı için sevinmektedir.

Frau von der Hamburger Zeitung
Alle haben die Hamburger Zeitung gekauft, alle.

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Sunucu
Gazete, çok yüksek bir tiraja ulaşmayı başarmıştır.

Frau von der Hamburger Zeitung
Das war eine Riesenauflage, bravo!
Also, Prost!

Sunucu
Ve mutlu bir şekilde dalgıçla kadeh tokuşturur. Biraz daha eğlenirler, sonra ortamdaki hava değişir - çünkü dalgıç da gazete satışlarından elde edilen başarıdan payını almak istemektedir.

Philipp
Radio D ...

Paula
... die Reportage.

Sunucu
Tartışmanın konusunun ne olduğunu anlayabiliyor musunuz?

Szene 2: in der Tauchschule

Taucher
Und mein Geld?

Frau von der Hamburger Zeitung
Du hast 100 Euro bekommen.

Taucher
Das ist nicht genug.
Mein Surfbrett ist kaputt.
Das kostet noch mal 100 Euro – oder ...

Philipp
Oh Mann, alles getürkt!

Paula
Wie bitte? Was hast du gesagt?

Sunucu
Tartışma paracıklar hakkındaydı; belki de bunu Avrupa para birimi olan **EURO** – **EURO** sözcüğünden çıkarabilmişsinizdir. Anlaşılan o ki dalgıç daha önceden 100 Euro para almış.

Taucher
Und mein Geld?

Frau von der Hamburger Zeitung
Du hast 100 Euro bekommen.

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Sunucu
Ancak bu para dalgıca yeterli gelmemektedir. Sonuç olarak sörf tahtası kırılmış. Ve bu da bir 100 Euro daha demekmiş.

Taucher
Das ist nicht genug.
Mein Surfbrett ist kaputt.
Das kostet noch mal 100 Euro – oder ...

Sunucu
Dalgıç, **yoksa** sözcüğünü kullanarak, gazete patronunu tehdit etmektedir. Büyük olasılıkla tüm bu düzmeceleri açıklamakla tehdit etmektedir.
Philipp bu dolandırıcılık eylemini ayrımcılık içeren bir deyimle yorumlar. Lütfen Türk – TÜRKE sözcüğüyle ilişkilendirilen Partizip II'ye dikkat edin.

Philipp
Oh Mann, alles getürkt!

Sunucu
Paula, Philipp'in kullandığı ifadeye onu şaşırtacak kadar öfkelenir. Acaba anne ve babası Türkiye'den gelen iş arkadaşları Ayhan'ı mı düşünmektedir?

Paula
Wie bitte? Was hast du gesagt?

Sunucu
Philipp, Paula'nın öfkesini dağıtmak için gayret sarf eder. Onu gelen ve giden gemilerin ait oldukları ülkelerin ulusal marşlarıyla selamlandığı yere gitmek için,küçük bir tekne yolculuğuna çıkmaya davet eder. WILLKOMM-HÖFT tesisi, Hamburg'daki Elbe'nin girişindedir. Sahneyi dinleyin: Philipp ne istemektedir, Paula ne istemektedir?

Szene 3: Am Schiffsanlegesteg

Philipp
Paula hier – hier fahren die Schiffe ab.

Paula
Ja und?

Philipp
Ich möchte dich einladen.

Paula
Einladen? Wohin?

Philipp
Nach Willkomm-Höft.
Da war ich oft als Kind. Willst du das nicht mal sehen?

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Paula
Wieso denn?

Philipp
Komm doch bitte, mir zuliebe.
Dort kannst du viele Schiffe sehen. Du hörst die Nationalhymne, du siehst die Flagge ... und wir machen ein Spiel.
Komm, ich lade dich ein.

Paula
Na ja, gut.
Philipp, aber **ich** erzähle die Geschichte zu „getürkt“ und du
musst gut zuhören. Abgemacht?

Philipp
Abgemacht!

Sunucu
Fark edebildiniz mi? Philipp, çocukken sık sık gittiği bir yeri Paula’ya göstermek ister.

Philipp
Da war ich oft als Kind.

Sunucu
Paula bu nostaljik hatıraya pek de bayılmayınca, Philipp bunu kendisinin hatırı için yapmasını ister.

Philipp
Komm doch bitte, mir zuliebe.

Sunucu
Paula kabul eder, ancak Philipp’e GETÜRKT sözcüğünün hikayesini anlatma konusunda ısrar eder.

Paula
Na ja, gut.
Philipp, aber **ich** erzähle die Geschichte zu „getürkt“

Sunucu
Şimdi gelin sahnenin başlangıcına geri dönelim: Philipp, Paula’yı küçük bir tekne yolculuğuna davet etme düşüncesindedir. Ancak bu beklediği heyecanı uyandırmaz.

Philipp
Ich möchte dich einladen.

Paula
Einladen? Wohin?

Sunucu
Paula neden ve nereye gideceklerini öğrenmek ister.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!
DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Philipp
Nach Willkomm-Höft.
Da war ich oft als Kind.

Sunucu
Büyük olasılıkla bu isim içerisinde geçen hoş geldiniz – WILLKOMMEN sözcüğünü duymuşsunuzdur.

Philipp
Nach Willkomm-Höft.

Sunucu
1952'den beri limana gelen ve ayrılan tüm gemiler her gün bu noktada karşılanmaktadırlar, hem de oldukça merasimli bir biçimde: Gemiler geçerken ait oldukları ülkelerin ulusal marşları banttan çalınarak selamlanmaktadırlar.

Philipp
Du hörst die Nationalhymne ...

Sunucu
Kaptan, hangi marşın çalınacağını gemilerin çektiği bayraktan anlamaktadır.

Philipp
Du siehst die Flagge ...

Sunucu
…Philipp'in aklına çocukluğundan kalma ve oynamak istediği bir oyun gelir.

Philipp
... und wir machen ein Spiel.

Sunucu
Paula'ya önerinin ilgi çekici gelmesinin nedeni, daha çok **ulusal marş** ve **bayrak** kavramlarıdır. Muhtemelen bu kavramların GETÜRKT sözcüğünün kökeniyle ve Paula'nın öyküsüyle bir ilgisi vardı.
Her ikisi de tekneye çıkarlar ve aralarındaki anlaşmayı „abgemacht/anlaştık" ifadesiyle perçinlerler.

Paula
Abgemacht?

Philipp
Abgemacht!

Sunucu
Yani Philipp Paula'yı **davet ediyor**, bu oldukça ilginç – dilbilgisi açısından da ilginç öyle değil mi sayın Profesör?

Paula
Und nun kommt – unser Professor.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!
DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Ayhan
Radio D ...

Paula
... Gespräch über Sprache.

Profesör
Evet, gerçekten. Almanca'da örneğin EINLADEN fiili gibi, pek çok fiilin asıl fiilin anlamını ifade eden veya ona tamamen kendine özgü bir anlam kazandıran önekleri vardır.
Şimdi davet etmek – EINLADEN fiilini bir kez daha dinleyin ve EIN önekine dikkat edin. Belirleyici anlamı ifade ettiğinden, bu önek vurgulanmaktadır.

Sprecher
einladen

Sprecher
Ich möchte dich einladen.

Sunucu
Dinlemek – ZUHÖREN fiilinde de vurgulanan bir önek vardır.

Sprecher
zuhören

Sprecherin
Du musst gut zuhören.

Profesör
Evet, HÖREN asıl fiili genişletilerek oluşturulan ZUHÖREN fiili, birisinin dikkatle dinlemesi gerektiğini vurgular.

Sunucu
O zaman bağlamın ve belki de ana dilinizde buna eşdeğer bir sözcük olup olmadığının görülmesi gerekmektedir; bu kadarı yetmez mi – neden öncekine de dikkat etmek gerekiyor?

Profesör
Bu fiillerin sözdizim açısından da özel durumları vardır. Şu ana kadar dinlediğimiz örneklerde, bir belirteç ile bağlantılı olduklarından, fiiller hep mastar haldeydiler. Lütfen bunlara dikkat edin.

Philipp
Ich möchte dich einladen.

Paula
Und du
musst gut zuhören.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!
DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Sunucu
Peki cümlede belirteç yoksa ne olacak?

Profesör
O zaman önek asıl fiilden ayrılır ve cümlenin en sonuna gider.
„einladen“ fiilinin kullanıldığı örneği dinleyin.

Sprecher
einladen

Sprecherin
Ich lade dich ein.

Sunucu
Evet, çok teşekkürler sayın Profesör.
Ve siz, sevgili dinleyiciler, sizler şimdi sahneleri bir kez daha dinleyebilirsiniz.

Şimdi de Philipp'in davetini dinleyiniz.

Wiederholung Szene 3

Sunucu
Gelecek bölümde „getürkt“ deyiminin anlamının nereden geldiğini ve bu deyimin Paula'yı neden bu kadar ilgilendirdiğini öğreneceksiniz.

Paula
Bis zum nächsten Mal, liebe Hörerinnen und Hörer.

Ayhan
Und tschüs.

Herrad Meese

© Deutsche Welle